

Edward St Aubyn

Patrick Melrose

Nu contează • Vești rele

Edward St Aubyn s-a născut la Londra, în 1960. A studiat la Oxford University și a debutat cu romanul *Nu contează* (*Never Mind*, 1992), câștigător al Betty Trask Award, primul din ciclul *Patrick Melrose*, care a fost urmat de *Vești rele* (*Bad News*, 1992), *Oarece speranță* (*Some Hope*, 1994), *Lapte matern* (*Mother's Milk*, 2005), câștigător al Prix Femina Étranger și finalist la Premiul Booker, și *În sfârșit!* (*At Last*, 2012). A mai scris *On the Edge* (1998), *A Clue to Exit* (2000), *Lost for Words* (2014) și *Dunbar* (2017).

Traducere din limba engleză și note

CIPRIAN ȘIULEA

București
2019

CUPRINS

Nu contează.....	5
Vesti rele.....	175

La șapte și jumătate dimineață, Yvette coborî aleea spre casă, cu rufelete pe care le călcase cu o seară în urmă. Sandaua ei scoase un plesnet ușor atunci când Yvette își strânse degetele de la picioare ca să-o împiedice să cadă, iar bareta ruptă o făcu să meargă ezitant pe terenul desfundat și plin de pietre. Peste zid, pe sub șirul de chiparoși care mărgineau aleea, îl văzu pe doctor în grădină.

Îmbrăcat în halatul lui albastru și purtând deja ochelari închiși la culoare, chiar dacă era încă prea devreme ca soarele de septembrie să fi răsărit deasupra muntelui de calcar, doctorul direcționa jetul de apă puternic al furtunului pe care îl ținea în mâna stângă spre coloana de furnici care traversa grăbit pietrișul de la picioarele lui. Tehnica doctorului era una consacrată: lăsa supraviețuitoarele să se zbată pe pietrele ude și să-și recapete pentru o vreme demnitatea, după care abătea iar asupra lor apa furioasă. Cu mâna liberă, își scoase din gură trabucul al cărui fum urca printre șuvitele șatene și grizonante de deasupra oaselor proeminente ale frunții. Apoi îngustă jetul cu degetul

mare, ca să lovească și mai eficient o furnică pe care părea că o vrea moartă cu orice preț.

Yvette nu trebuia decât să treacă pe lângă smochin ca să se strecoare în casă fără ca doctorul Melrose să afle că ea sosise. Dar el avea obiceiul să o strige, fără să ridice privirea din pământ, exact atunci când ea credea că era mascată de copac. Ieri îi vorbise lui Yvette suficient pentru ca brațele ei să obosească, dar nu suficient ca să scape rufelete. Doctorul evalua lucrurile de felul acesta cu mare precizie. Începuse prin a o întreba ce părere avea despre mistral, cu un respect exagerat față de cunoștințele ei indigene despre Provența. La momentul la care el avusese amabilitatea de a-și manifesta interesul față de slujba fiului ei de la sănțierul naval, durerea se extinsese la umeri, începând să facă incursiuni ascuțite spre gât. Yvette fusese hotărâtă să-l sfideze, chiar și atunci când el întrebase despre durerile de spate ale soțului ei și dacă acestea l-ar putea împiedica să conducă tractorul în timpul recoltei. Astăzi, doctorul nu îi strigase acel „Bonjour, chère Yvette“ cu care inaugura aceste dialoguri matinale pline de solicitudine, iar ea se aplecă pe sub crenurile joase ale smochinului ca să intre în casă.

Castelul, aşa cum numea Yvette ceea ce familia Melrose numea fermă veche, era construit pe o pantă, astfel că aleea era la același nivel cu etajul de sus al casei. Niște scări late coborau, pe una din laturile clădirii, spre terasa din fața salonului.

O altă scară oculea cealaltă latură a casei, coborând spre o capelă mică folosită pentru ascunderea containерelor de gunoi. Iarna, apa cobora panta gâlgâind,

printri-o serie de bălti, dar sănțul care trecea pe lângă smochin era tăcut în această perioadă a anului și astupat de smochine strivite, care pătau pământul pe care căzuseră.

Yvette intră în camera întunecoasă și înaltă și puse jos rufelete. Aprinse lumina și începu să separe prosopalele de cearșafuri și cearșafurile de fețele de masă. Zece șifoniere înalte erau pline cu teancuri de rufărie frumos împăturită, acum nefolosată. Yvette deschidea din când în când șifonierele ca să admire această colecție protejată. Unele fețe de masă aveau țesute pe ele frunze de laur și ciorchini de struguri, în aşa fel încât se vedea doar dacă erau ținute în anumite unghiuri. Yvette își trecea degetul peste monogramele brodate pe cearșafurile albe și netede și peste coroanele cu litera „V“ în interior din colțul șervetelor. Preferatul ei era inorogul de deasupra unei panglici cu cuvinte străine de pe unele cearșafuri mai vechi, dar nici acestea nu erau folosite niciodată, iar dna Melrose insista ca Yvette să refolosească același teanc săracăcios de cearșafuri simple din șifonierul mai mic de lângă ușă.

Eleanor Melrose se năpusti din bucătărie spre alei, pe treptele scunde. Dacă ar fi mers mai încet, ar fi putut să se clatine, să se opreasca și, de disperare, să se aşeze pe zidul scund de la marginea treptelor. Îi era rău într-un mod săcăitor pe care nu îndrăznea să-l provoace prin mâncare și pe care îl agravase deja printri-o țigară. După ce vomase se spălase pe dinți, dar avea încă în gură acel gust de bilă. Se spălase pe dinți și înainte să vomite, incapabilă să înăbușe

complet filonul optimist al firii ei. De la începutul lui septembrie dimineațile deveniseră mai reci și aerul mirosea deja a toamnă, dar asta conta prea puțin pentru Eleanor, care transpira prin straturile groase de pudră de pe frunte. La fiecare pas își apăsa mâinile pe genunchi, ca să poată avansa, privind prin ochelarii imenși și întunecați spre pantofii de pânză albă cu care erau încălțate picioarele ei palide și spre pantalonii roz-închis din mătase neprelucrată, care o făceau să se usteze coapsele ca ardeiul iute.

Își imagină votcă turnată peste gheață, cuburile aburite devenind limpezi și rostogolindu-se în pahar și gheața troznind asemenea unei coloane vertebrale în mâinile unui osteopat competent. Cuburile de gheață lipicioase și stinghere plutind și zornăind împreună, aburul mutat de pe ele pe peretele paharului și votca rece și onctuoasă din gura ei.

În stânga treptelor, aleea urca abrupt spre un teren circular plat pe care era parcat Buick-ul ei castaniu, sub un coconar de pin. Mașina arăta absurd, așezată pe cauciucurile ei cu laturi albe pe fundalul viței-de-vie terasate și al pâlcilor de măslini din spatele ei, dar pentru Eleanor mașina asta era ca un consulat dintr-un oraș străin, astfel că se îndrepta spre ea cu urgență unui turist jefuit.

De capota Buick-ului erau lipite biluțe de răsină translucidă. O pată de răsină cu un ac de pin mort în ea era întinsă la baza parbrizului. Eleanor încercă să-și șteargă, dar nu reușește decât să mânjească și mai tare parbrizul și să-și umple vârfurile degetelor cu substanță lipicioasă. Voia foarte mult să se urce în mașină,

dar continuă să frece compulsiv rășina, înnegrindu-și unghiile. Motivul pentru care lui Eleanor îi plăcea atât de mult Buick-ul ei era acela că David nu-l conducea niciodată, nici măcar nu se urca în el. Ea era proprietara casei și pământului, ea plătea pentru servitori și băutură, însă doar această mașină se afla cu adevărat în posesia ei.

Cu doisprezece ani în urmă, când îl cunoscuse pe David, Eleanor fusese fascinată de înfățișarea lui. Expresia pe care bărbații se simțeau îndreptăți să-o afișeze atunci când priveau pe fereastra unui salon englezesc rece spre domeniul lor devenise îndărătnică de-a lungul a cinci secole și se perfecționase pe fața lui David. Eleanor nu înțelesese niciodată prea bine de ce englezilor li se părea că e ceva foarte distins să nu faci nimic o lungă perioadă de timp în același loc, dar David îi dăduse foarte clar de înțeles că aşa stăteau lucrurile. De asemenea, David era urmașul lui Carol al II-lea, prin intermediul unei prostitute. „Eu n-aș mai zice nimănui dacă aș fi în locul tău“, glumise ea atunci când el îi spusese asta prima oară. În loc să zâmbească, David se întorsese în profil spre ea într-un mod pe care ea ajunsese să-l deteste, scoțându-și în afară buza de jos și arătând ca și cum ar fi fost indulgent că nu-i dădea o replică zdrobitoare.

Existase o vreme în care ea admirase modul în care David devenise doctor. Când David îi spusese tatălui său care sunt intențiile lui, generalul Melrose îi sărbătorește imediat renta, preferând să folosească acei bani pentru creșterea fazanilor. Să împuști oameni și animale erau ocupării de gentleman, să le îngrijești rânilor era treaba

vracilor de clasă mijlocie. Asta era viziunea generalului, care putuse să se băcure de și mai multă vânătoare drept consecință a ei. Generalului Melrose nu-i venea greu să-și trateze fiul cu răceală. Prima dată când își manifestase interesul față de acesta fusese atunci când David plecase de la Eton, iar tatăl lui îl întrebase ce voia să facă. David bâiguisse „Mă tem că nu știu, domnule“, neîndrăznind să recunoască faptul că își dorea să compună muzică. Generalul observase că fiul lui își făcea de lucru cu pianul și estimase corect că o carieră militară ar fi înfrânat acest impuls efeminat. „Ar fi mai bine să intri în armată“, iî spusese el, oferindu-i fiului său un trabuc cu o camaraderie stângace.

Și totuși, lui Eleanor David i se păruse atât de diferit de tribul snobilor englezi mărunti și verișorilor îndepărtați care își petrecau timpul acolo, pregătiți pentru o urgență sau pentru un weekend, plini de amintiri care nici măcar nu erau ale lor, amintiri ale modului în care trăiseră bunicii lor, care de fapt nu era deloc modul în care trăiseră bunicii lor. Când îl cunoscuse pe David, Eleanor crezuse că el era prima persoană care o înțelegea cu adevărat. Acum, David era ultima persoană la care ea ar fi căutat înțelegere. Era greu de explicat această schimbare, iar Eleanor încerca să se opună tentației de a crede că în tot acest timp el așteptase ca banii ei să-i finanțeze fanteziile despre modul cum merita el să trăiască. Poate că, dimpotrivă, banii ei fuseseră cei care îl degradaseră. El încetase să mai practice medicina la puțin timp după ce se căsătoriseră. La început discutaseră să

folosească o parte din banii ei pentru deschiderea unui azil pentru alcoolici. Într-un fel, reușiseră să facă asta.

Se gândi că ar putea să dea din nou peste David. Lăsa baltă rășina de pin de pe parbriz, se urcă în mașină și conduse Buick-ul greoi pe lângă trepte, pe aleea prăfuită, oprindu-se doar când ajunsese la jumătatea dealului. Se ducea acasă la Victor Eisen, astfel încât să poată pleca devreme spre aeroport împreună cu Anne, dar mai întâi trebuia să funcționeze. Sub scaunul șoferului era învelită o sticlă mică de brandy Bisquit. În geantă avea pastile galbene care îi stimulau vigilența și pe cele albe pentru înlăturarea groazei și panicii pe care le aducea cu ea vigilența. Fiindcă o aștepta un drum lung cu mașina, luă patru, în loc de două pastile galbene, apoi, îngrijorată că doza dublă ar fi putut să-o agite, luă două albe și bău cam jumătate de sticlă de brandy, ca să poată înghiți pastilele. La început se cutremură violent, apoi, înainte chiar ca alcoolul să-i ajungă în sânge, simți cum zvâcnetul percutant al acestuia o umple de recunoștință și căldură.

Eleanor se lăsa pe scaunul pe a cărui margine stătuse până atunci și, pentru prima oară în acea zi, se recunoscu în oglindă. Își luă în posesie trupul, ca un somnambul care se urcă înapoi în pat după o expediție periculoasă. Văzu cum niște coțofene alb cu negru izbucnesc din vie, tăcute dincolo de geamul etanș, și acele pinilor care înțepau vertical cerul alburui, mățurat de două zile de vânt puternic. Porni din nou motorul și plecă, manevrând imprecis volanul pe drumurile abrupte și înguste.

Săturându-se de înecat furnici, David Melrose abandonă udatul grădinii. De îndată ce această distracție înceta să mai aibă un obiect clar definit, îl cuprindea deznaștejdea. Întotdeauna exista încă un cuib, încă o terasă plină de cuiburi. Îndeletnicirile lui criminale aveau mai multă însuflețire dacă se gândeau la cele șapte surori trufașe ale mamei lui, femei mândre și egoiste în fața căror își etalase talentul la pian în copilărie.

David aruncă furtunul pe aleea de pietriș, gândindu-se cât de inutilă devenise Eleanor pentru el. De prea mult timp era încremenită de groază. Era ca și cum ai fi încercat să palpezi ficatul mărít al unui pacient, după ce demonstrase deja că asta doare. Eleanor doar rareori se lăsa convinsă să se relaxeze.

David își aminti o seară din urmă cu doisprezece ani, când el o invitase la cină în apartamentul lui. Cât de încrezătoare era pe vremea aceea! Se culcaseră deja împreună, dar Eleanor continua să fie timidă față de el. Purta o rochie albă aproape dreaptă, cu buline negre mari. Avea douăzeci și opt de ani, dar părea mai Tânără datorită tunsorii simple a părului ei blond și lins. Lui David, Eleanor i se păruse drăguță într-un fel confuz, șters, însă ceea ce îl excita era neliniștea ei, exasperarea tacută a unei femei care Tânjește să se arunce în ceva important, dar nu știe ce-ar putea să fie asta.

David gătise o mâncare marocană, porumbei umpluți cu migdale. I-o servise lui Eleanor pe un pat de orez cu șofran, apoi luase farfurie.

- Vrei să faci ceva pentru mine? o întrebă el.
- Sigur, spuse ea. Ce?

David puse farfuria pe podea, în spatele scaunului ei, și spuse:

– Vrei să mănânc mâncarea fără să te folosești de cuțit și furculiță sau de mâini, s-o mânânc pur și simplu din farfurie?

- Ca un câine, vrei să spui? întrebă ea.
- Ca o fată care se preface că e câine.
- Dar de ce?
- Pentru că aşa vreau eu.

David savura riscul pe care și-l asuma. Eleanor putea să refuze și să plece. Dacă rămânea și făcea ce voia el, atunci devinea prizoniera lui. Ciudat era că nici unuia din ei nu-i trecuse prin minte să râdă.

Supunerea, chiar și absurdă, era o adeverăță ispită pentru Eleanor. Ar fi sacrificat lucruri în care nu voia să creadă – manierele la masă, demnitatea, mândria – pentru ceva în care voia să creadă: spiritul de sacrificiu. Deșertăciunea gestului respectiv, faptul că nu folosea nimănui, făcuse ca el să pară mai pur la acel moment. Eleanor se lăsase în patru labe pe covorul persan uzat, cu palmele lipite de podea de o parte și de alta a farfuriei. Se aplecase să ia cu dinții o bucată de porumbel, cu coatele ieșindu-i în afară, și simțise presiunea de la baza șirei spinării.

Eleanor se trăsese în spate, cu mâinile sprijinate de genunchi, și mestecase în tăcere. Porumbelul avea un gust straniu. Ridicase puțin privirea și văzuse pantofii lui David, unul pe podea, cu vârful spre ea, celălalt spânzurat în aer, în apropierea ei. Eleanor nu se uită mai sus de genunchii picioarelor lui încrucișate, ci se apleca iar, mâncând mai lacom de data asta,

scormonind prin mormanul de orez ca să prindă o migdală cu buzele și scuturând ușor din cap ca să desprindă niște carne de porumbel de pe os. Când ridică în sfârșit privirea spre el, unul din obraji îi era acoperit cu sos, iar de gura și nasul ei erau lipite câteva boabe de orez galben. Orice urmă de confuzie dispăruse de pe fața ei.

Preț de câteva clipe, David o adorase pentru că făcuse ce îi ceruse. Întinsese piciorul și își trecuse ușor marginea pantofului peste obrazul ei. Era complet fascinat de increderea pe care Eleanor o avea în el, dar nu știa ce să facă cu ea, dat fiind că aceasta își atinsese deja scopul, anume de a demonstra că putea s-o facă să se supună.

A doua zi, David îi povestise lui Nicholas Pratt ce se întâmplase. Era una din zilele acelea în care o punea pe secretara lui să spună că era ocupat și se ducea să bea la club, departe de copiii febrili și femeile care pretindea că mahmureala lor era migrenă. Îi plăcea să bea sub plafonul albastru cu auriu al salonului de dimineață, unde se simțea întotdeauna urma trecerii oamenilor importanți. Membrii plăcitori, desfrânați și obscuri ai clubului se simțeau însuflețiți de această atmosferă de putere, așa cum micile șalupe amarate se ridică și coboară atunci când un iaht mareiese din port.

– De ce-ai pus-o să facă asta? întrebă Nicholas, care oscila între placere răutăcioasă și aversiune.

– E o parteneră de conversație plăcitoasă, nu crezi? spuse David.

Nicholas nu răspunse. I se părea că era obligat să conspire, așa cum Eleanor fusese obligată să mănânce.

– Și e mai puțin plăcitoasă dacă stă pe podea? întrebă Nicholas.

– Nu pot să fac minuni, spuse David, n-am putut s-o fac să fie amuzantă, dar cel puțin am împiedicat-o să vorbească. Mi-era groază de încă o discuție despre calvarul de a fi bogat. Eu ștui foarte puține despre asta, iar ea știe foarte puține despre orice altceva.

Nicholas chicoti, iar David își dezveli dinții. Orice ai fi crezut despre talentele irosite ale lui David, reflectă Nicholas, acesta nu se pricepusese niciodată să zâmbească.

David urcă pe aripa dreaptă a scărilor duble care duceau de la grădină la terasă. Chiar dacă acum avea 60 de ani, părul îi era încă des și puțin în neorândială. Fața lui era uiitor de atrăgătoare. Singurul ei defect era lipsa oricărui defect; era un prototip de față și lăsa o impresie de absență, ca și cum nici o urmă a modului în care proprietarul ei își duse viața nu ar fi putut să modifice perfecțiunea trăsăturilor. Cei care îl cunoșteau bine pe David căuta semne de degradare, dar cu fiecare an masca lui devinea și mai nobilă. Oricât de rigid și-ar fi ținut gâțul, ochii lui licăreau neobservați în spatele ochelarilor închiși la culoare, evaluând slăbiciunile oamenilor. Ca medic, diagnosticarea fusese cea mai stimulatoare abilitate a lui, iar după ce și-o demonstra își pierdea adesea interesul față de pacient, în afara cazului în care suferința acestuia îl intrigă cumva. Fără ochelarii închiși la culoare avea o expresie neatentă, până când depista vulnerabilitatea